

**ПРОГРАММНО-ЦЕЛЕВЫЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ
ЭФФЕКТИВНОСТИ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ УКРАИНЫ**

*В. В. Романенко, аспирант кафедры аудита и экономического анализа
Национального университета государственной налоговой службы Украины,
Tvij_Kozak@ukr.net*

Методология исследования. Результаты получены за счет применения методов: анализа – при исследовании влияния налоговой политики на экологическое, экономическое и социальное состояния страны; синтеза – при формировании иерархии показателей эффективности налоговой политики; функционального – для установления взаимосвязей параметров системы налогообложения с состоянием устойчивого развития страны.

Результаты. Сформулированы четыре уровня оценки налоговой политики государства, а именно: устойчивого развития, нормативно-правовой, политико-экономический и исполнительный.

Выделены показатели оценки эффективности налоговой политики государства на каждом из выделенных уровней. Предложено нормативно-правовое закрепление ряда показателей, по которым должно осуществляться целевое управление совершенствованием налоговой политики.

Показано, что на законодательном уровне качество нормативно-правового обеспечения как экономической, так и налоговой политики целесообразно оценивать по методологии, аналогичной методологии определения качества институционального обеспечения государственной налоговой политики специалистами Всемирного Банка.

Исходя из уникального природно-ресурсного и человеческого потенциала страны, а также провозглашенного в Законе Украины «Об основах внутренней и внешней политики» курса европейской интеграции, указано на целесообразность ориентирования по уровням политики на наиболее высокие среди стран Европейского Союза значения приведённых показателей.

Новизна. Обосновано применение программно-целевых методов при формировании, реализации и оценке налоговой политики государства. Выделено взаимное влияние налоговой политики и экологической, социальной составляющих устойчивого развития государства.

Практическая значимость. Сформированные показатели, по которым может быть оценена эффективность налоговой политики Украины на экономическом, законодательном и исполнительном уровнях, а также на уровне устойчивого развития позволяют исследовать состояние и сформулировать желаемые значения этих показателей.

Ключевые слова: налогообложение, устойчивое развитие, налоговая политика, программно-целевые методы в налоговой политике, критерии эффективности налоговой политики.

Литература

1. Карпінський Б. А. Податкова політика держави: оцінювання стану на основі фіскального інструментарію / Б. А. Карпінський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.6. – С. 191–200.
Karpinskyy B. A. *Podatkova polityka derzhavy: otsinyuvannya stanu na osnovi fiskalnoho instrumentariyu* [Tax state politics: condition evaluation on fiscal instrument base] / B. A. Karpinskyy // *Naukoviy visnyk NLTU Ukrayiny*. – 2012. – Vyp. 22.6. – P. 191–200.
2. Давидков С. О. Підхід до оцінювання ефективності податкової політики / С. О. Давидков // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. – 2014. – № 4. – С. 80–85.
Davydkov S. O. *Pidkhid do otsinyuvannya efektyvnosti podatkovoyi polityky* [Approach to evaluation tax politics efficacy] / S. O. Davydkov // *Derzhava ta rehiony. Seriya : Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*. – 2014. – № 4. – P. 80–85.
3. Оценка эффективности налоговой политики / О. В. Гордеева // Налоги и налогообложение. – 2006. – № 10. – С. 24–27.
Otsenka efektyvnosti nalohovoyi polityki [Evaluation tax politics efficacy] / O. V. Hordeeva // *Nalohy y nalohooblozhenye*. – 2006. – № 10. – P. 24–27.
4. Сунгуровський М. Програмно-цільова хвороба [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://glavcom.ua/articles/1122.html> – Назва з екрану.
Sunhurovskyuy M. *Prohramno-tsilova khvoroba* [Programme-object illness] [Elektronnyy resurs] Rezhym dostupu: <http://glavcom.ua/articles/1122.html> – Nazva z ekranu.
5. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України: від 01.07.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> я – Назва з екрану.
Pro zasady vnutrishnoyi i zovnishnoyi polityky [About bases of inside and outward politics]: *Zakon Ukrayiny: vid 01.07.2010 r.* [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2411-17> ya – Nazva z ekranu.
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254/к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%E A%2F96-%E2%F0> – Назва з екрану.
Konstytutsiya Ukrayiny: Zakon Ukrayiny [Ukrainian Constitution: Ukrainian Law]: vid 28.06.1996 r. № 254/k/96-VR [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%E A%2F96-%E2%F0> – Nazva z ekranu.

7. Господарський кодекс України. Від 16 січня 2003 р. № 436-IV. З подальшими змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
Hospodarskyu kodeks Ukrainy [Economy Ukraine Code]. Vid 16 sichnya 2003 r. № 436-IV. Z podalshymy zminamy // Vidomosti Verkhovnoyi Rady (VVR). – 2003. – № 18, № 19–20, № 21–22. – P. 144.
8. Про державний бюджет України на 2014 рік : Закон України : від 16 січня 2014 року № 719-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 9. – Ст. 93.
Pro derzhavnyu byudzhet Ukrainy na 2014 rik : Zakon Ukrainy [About State Ukrainian Budget on 2014: Ukrainian Law]: vid 16 sichnya 2014 roku № 719-VII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2014. – № 9. – P. 93.
9. Податковий кодекс України : Закон України : Від 2 грудня 2010 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13–14, № 15–16, № 17, ст. 112.
Podatkovyy kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy [Tax Ukrainian Codex: Ukrainian Law]: Vid 2 hrudnya 2010 roku // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR), 2011, № 13–14, № 15–16, № 17, p. 112.
10. Положення про Державну фіскальну службу України : від 21.05.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-p>
Polozhennya pro Derzhavnu fiskalnu sluzhbu Ukrainy [Statute about State Fiscal Ukrainian Service]: vid 21.05.2014 r. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-p>
11. World Bank Group. Doing Business. Paying Taxes [Electronic source] Access mode: <http://www.doingbusiness.org/data/exploretopics/paying-taxes> – Name from screen.
12. Кун Т. Структура научных революций: Пер. с англ. / Т. Кун; Сост: В. Ю. Кузнецов. – М. : ООО «Издательство АСТ», 2003. – 605 с.
Kun T. *Struktura nauchnykh revolyutsyy* {Science revolutions structure}: Per. s anhl. / T. Kun; Sost: V. Yu. Kuznetsov. – M. : OOO «Izdatelstvo AST», 2003. – 605 p.
13. Аналіз сталого розвитку: глобальний і регіональний контексти: моногр. / Міжнародна рада з науки (ICSU) [та ін.]; наук. кер. М. З. Згуровський. – К. : НТУУ «КПІ», 2010. Ч. 1. Глобальний аналіз якості та безпеки життя людей. – 252 с. – Бібліогр.: С. 106 – 112. – 500 пр.
Analiz staloho rozvytku: hlobalnyy i rehionalnyy konteksty [Constant development analyses: global and regional contents]: monohr. / Mizhnarodna rada z nauky (ICSU) [ta in.]; nauk. ker. M. Z. Zhurovskyy. – K. : NTUU «KPI», 2010. Ch. 1. Hlobalnyy analiz yakosti ta bezpeky zhyttya lyudey. – 252 p. – Bibliogr.: P. 106 – 112. – 500 pr.
14. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»: Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> – Назва з екрану.
Stratehiya staloho rozvytku «Ukrayina – 2020» [Constant development Strategy «Ukraine-2020»]: Shkvaleno Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 12 sichnya 2015 roku № 5/2015 [Elektronnyy resurs] Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> – Nazva z ekranu.
15. Світовий центр даних. Профілі країн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wdc.org.ua/uk/services/country-profiles-visualization>

Svitovyy tsentr danykh. Profili krayin [World's center data. States profiles] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://wdc.org.ua/uk/services/country-profiles-visualization>

16. World Bank Group. Doing Business. Economy Rankings [Electronic source] Access mode: <http://www.doingbusiness.org/rankings> – Name from screen.
17. World Bank Group. Doing Business. Paying Taxes. What is Measured? [Electronic source] Access mode: <http://www.doingbusiness.org/data/exploretopics/paying-taxes/what-measured> – Name from screen.
18. The World Bank. Data. GDP (current US\$) [Electronic source] Access mode: <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> – Name from screen.
19. Intra-European Organization of Tax Administrations. Ukraine [Electronic source] Access mode: <http://www.iota-tax.org/iota-members/ukraine.html> – Name from screen.